

HÁSKÓLINN Á BIFRÖST

BIFRÖST UNIVERSITY

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis

Viðtakandi: Halldóra Viðarsdóttir

Sent á nefndasvid@althingi.is

Dags. 23.11.2023

Varðar: umsögn um tillögu til þingsályktunar um fjarnám á háskólastigi, mál [72/154](#).

Háskólinn á Bifröst tekur heilshugar undir með flutningsmönnum þingsályktunartillögunnar, að nauðsynlegt sé að nýta þá reynslu og tækniþróun sem orðið hefur vegna heimsfaraldurs til að flýta fyrir því að fjarnám á háskólastigi eflist. Tækni og tækifæri séu til staðar og ekkert því til fyrirstöðu að sæta lagi.

Þá getur Háskólinn á Bifröst staðfest, að fjarnám á háskólastigi fjölgar námstækifærum verulega og getur með því móti auðveldað fólki að hefja nám sem hefði ella veigrað sér við því, s.s. vegna búsetu eða annarra skuldbindinga, eins og segir í niðurlagi greinargerðar með þingsályktunartillögunni.

Eins og einnig kemur fram í greinargerðinni, þá hefur þingsályktunartillagan verið flutt í fjórgang áður, síðast á 153. löggjafarþingi (111. mál) en í það skiptið með töluverðum breytingum. Nú er tillagan endurflutt nær óbreytt. Um leið og Háskólinn á Bifröst fagnar því að tillagan hafi verið endurflutt, telur háskólinn flest benda til þess að hana þurfi að endurskoða á nýjan leik, aðallega vegna áforma háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytisins um setningu nýrra reglna vegna árangurstengdrar fjármögnunar háskóla, sbr. mál nr. 192/2023.

Málið snýst um endurskoðun á reiknilíkani sem ákvarðað hefur framlög ríkisins til háskóla og ætlað er að auka gagnsæi og hagkvæmni í rekstri þeirra, með því m.a. að árangurstengja framlögin. Mikil þörf var á endurskoðun þessa reiknilíkans. Það voru Háskólanum á Bifröst því vonbrigði að innbyggðir mælikvarðar þess ná með takmörkuðum hætti til fjarnáms.

Eins og rakið er umsögn háskólans til ráðuneytisins vegna málsins dags. 12. nóvember sl., þá fellur reiknilíkanið að fremur illa að þörfum háskóla með hátt hlutfall af nemendum í fjarnámi. Hagkvæmni stafrænna kennsluhátta reiknast sem dæmi til frádráttar, þ.e. kemur fram sem frádráttarliður í fjárframlögum til háskólans. Að óbreyttu mun þetta fyrirkomulag lækka heildarframlög til Háskólans á Bifröst um 6%. Þá nær samfélagslegt hlutverk

Háskólans á Bifröst einnig skammt sé litið til þess þáttar reiknilíkansins sem ætlað er að styðja við eflingu byggða, en samkvæmt þeim lið er framlag til háskólans ekkert.

Með hliðsjón af ofansögðu má velta upp þeirri spurningu hvort ein af meginforsendum þess að efla fjarnám á háskólastigi sé sú, að reiknilíkan þess opinbera taki betur en nú er til fjarkennsluháskóla og að jafnræðis sé þannig gætt á milli stafrænna kennsluhátta annars vegar og staðbundinna hins vegar í fjármögnun ríkisins vegna háskólastigsins.

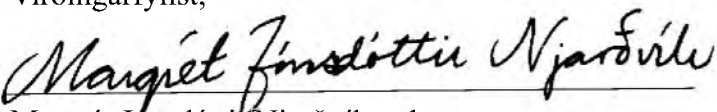
Til gagns og gamans og svo geta þess hér, að nemendur við Háskólann á Bifröst þreyta próf víða um land. Á þessu ári tóku þeir próf á Akranesi, Akureyri, Borgarnesi, Dalvík, Egilsstöðum, Hólmavík, Hvolsvelli, Höfn í Hornafirði, Ísafirði, Neskaupstað, Ólafsvík, Reykjanesbæ, Reykjavík, Sauðárkróki, Selfossi, Siglufirði, Stykkishólmi og Vestmannaeyjum. Þar sem í flestum tilvikum er um próftöku að ræða í samstarfi við símenntunarstöðvar á stað, má jafnframt gera ráð fyrir að nemendur háskólans dreifist víðar um landið en upptalningin hér að ofan gefur til kynna.

Ef litið er út fyrir landsteinana þá þreyttu nemendur Háskólans á Bifröst próf í Ástralíu, Bandaríkjunum, Búlgaríu, Danmörku, Ítalíu, Kanaríeyjum, Portúgal, Spáni, Svísi, Ungverjalandi og Þýskalandi. Í sumum tilvikum er um fleiri en eina borg að ræða í viðkomandi landi, eins og t.d. í Danmörku en þar voru nemendur búsettir bæði í Árósum og Kaupmannahöfn. Séu þessir erlendu próftökustaðir rýndir þá má jafnframt greinar þar vissa samfellu við dvalarstaði hjá íslensku afreksfólki í íþróttum

Þessi upptalning ber að mörgu leyti glögg vitni um mátt stafrænna kennsluhátta og nánast ótakmarkaða möguleika varðandi aðgengi að námi á háskólastigi.

Að öðru leyti vísar Háskólinn á Bifröst til fyrri umsagnar sinnar um tillöguna er hún var lögð fyrir á 153. löggjafarþingi (111. mál).

Virðingarfyllt,

Margrét Jónsdóttir Njarðvík, rektor